

PROGRAMA DE "TEORIA SOCIOLOGICA II"

FACULTAT DE CIENCIES POLITIQUES I DE SOCIOLOGIA

4rt curs - Secció Sociologia

Professor : Lluís Flaquer Curs 1994-95

Objectius del curs

Aquesta assignatura té per objecte l'estudi dels diversos corrents de la teoria sociològica contemporània, en particular d'aquells que es desenvolupen en el període que va des de l'eclosió del funcionalisme fins a l'actualitat. El curs farà sobretot una revisió crítica de la producció sociològica posterior a la Segona Guerra Mundial i, en especial, de les teories de l'estruccura (funcionalisme i estructuralisme francès), de les teories de l'individu (teories de les xarxes, dels jocs, de l'intencanvi, de l'elecció racional), de les teories del subjecte (interaccionisme simbòlic, fenomenologia, etnometodologia), de les teories del conflicte (neomarxismes i Escola de Frankfurt) i d'alguns intents de síntesi (Bourdieu, Giddens, Elias, Habermas).

Criteris d'avaluació

Per tal d'aprovar l'assignatura els alumnes hauran de superar amb èxit les proves escrites proposades al final dels dos quatrimestres del curs i fer la recensió escrita de dues de les obres enumerades més endavant. En els exàmens escrits els alumnes, a fi de demostrar els seus coneixements de la matèria, hauran de desenvolupar temes amplis, consistents en tractar de comparar i/o relacionar diversos punts del programa de l'assignatura. A tal fi, podran tenir a la seva disposició tots els apunts, llibres, fotocòpies i notes que desitgin. En aquest sentit, hom valorarà especialment la seva maduresa intel.lectual, el seu sentit crític i la seva capacitat de relació i de síntesi, així com la seva claredat expositiva i el seu enginy per a l'ordenació del material estudiat o consultat.

Contingut del programa

A) TEORIES DE L'ESTRUCTURA

1. El funcionalisme. 2. Precursors : Spencer i Durkheim.
3. Hegemonia i crisi del funcionalisme : Malinowski, Radcliffe-Brown, Merton i Parsons. 4. La teoria general de sistemes i el neo-funcionalisme. 5. L'estructuralisme francès.
6. Lévi-Strauss : anàlisi de les estructures de parentiu i dels mites. 7. El post-estructuralisme i les teories de la post-modernitat.

B) TEORIES DE L'INDIVIDU

1. L' individualisme sociològic. 2. La teoria de les xarxes.
3. Teories de l'intercanvi i dels jocs. 4. La teoria de l'elecció racional.

C) TEORIES DEL SUBJECTE

1. El llegat de Weber. 2. L'interaccionisme simbòlic. Mead. L'Escola de Chicago. Goffman. 3. Les teories fenomenològiques : Schütz, Berger. 4. L'etnometodologia : Cicourel i Garfinkel.

D) TEORIES DEL CONFLICTE

1. La renovació de la teoria marxista : del marxisme estructuralista al marxisme analític. 2. La teoria crítica. L'Escola de Frankfurt : Adorno, Horkheimer i Marcuse. 3. Teories del conflicte no marxistes : Rex i Dahrendorf.

E) INTENTS DE SINTESI

1. Giddens : La teoria de l'estructuració. 2. Bourdieu : la teoria dels camps i dels hàbits. 3. Elias : la teoria de les figuracions. 4. Habermas : teoria de l'acció comunicativa.

Manuals

- ALEXANDER, Jeffrey C. **Las teorías sociológicas desde la Segunda Guerra Mundial**, Barcelona : Gedisa, 1990.
- BOTTOMORE, Tom & NISBET, Robert (eds.) **Historia del análisis sociológico** Buenos Aires : Amorrurtu, 1988.
- GIDDENS, Anthony & TURNER, Jonathan (ed.) **La teoría social hoy**, Madrid : Alianza, 1990.
- RITZER, George **Teoría sociológica contemporánea**, Madrid : McGraw-Hill, 1993, 2 yols.
- RODRIGUEZ IBÁÑEZ, José Enrique **La perspectiva sociológica : Historia, teoría y método**, Madrid : Taurus, 1989.

Lectures complémentàries

1er quadrimestre (A i B)

- ALEXANDER, Jeffrey C. "Introduction", Jeffrey C. ALEXANDER (ed.) **Neofunctionalism** London : Sage, 1985, 7-18.
- DÓRE, R. P. "Function and Cause" a Alan RYAN (ed.), **The Philosophy of Social Explanation**, Oxford : Oxford University Press, 1973, pp. 65-81.
- MALINOWSKI, Bronislaw "La teoria funcionalista" a Una teoria

- científica de la cultura y otros ensayos, Barcelona : Edhsa, 1970 [1939], pp. 155-186.
- RADCLIFFE-BROWN, A. R. "Introducción", Cap IX, Cap X, Estructura y función en la sociedad primitiva Barcelona : Península, 1974., pp 9-23, 203-232.
- MERTON, Robert K. "Funciones latentes y manifiestas", Teoría y estructura sociales México : Fondo de Cultura Económica, 1980, pp. 29-94.
- TOHARIA, José-Juan "El funcionalismo normativista : La obra de Talcott Parsons" a José Jiménez Blanco & Carlos Moya (eds.) Teoría sociológica contemporánea Madrid : Tecnos, 1978. pp. 111-147.
- PARSONS, Talcott "El concepto de sociedad : Los componentes y sus relaciones recíprocas" a La sociedad : Perspectivas evolutivas y comparativas, México : Trillas, 1974 [1966], pp. 15-49.
- PARSONS, Talcott "Social Structure and the Symbolic Media of Interchange" a Peter M. Blau (ed) Approaches to the Study of Social Structure London : Open Books, 1976, pp 94-120.
- LEVI-STRASS, Claude "Obertura" a Mitológicas I : Lo crudo y lo cocido, México : Fondo de Cultura Económica, 1978 [1964], pp. 11-40.
- RODRIGUEZ IBÁÑEZ, José Enrique "Decisión racional versus holismo: ¿Una teoría estratégica integral de la acción colectiva?", REIS 54 (1991): 21-50.
- BOUDON, Raymond La lógica de lo social : Introducción al análisis sociológico, Madrid : Rialp, 1981, pp. 15-37.

2on. trimestre (C, D i E)

- CARABANÁ, Julio & LAMO DE ESPINOSA, Emilio "Resumen y valoración crítica del interaccionismo simbólico" a JIMENEZ BLANCO, José & MOYA, Carlos (eds.) Teoría sociológica contemporánea Madrid : Tecnos, 1978, pp. 277-321.
- ZEITLIN, Irving "La sociología de Erving Goffman" a PAPERS 15 (1981) : 97-126.
- BERGER, P.L. & KELLNER, H. La interpretación sociológica, Madrid: Espasa-Calpe, 1985, pp. 52-92.
- COULON, Alain La etnometodología Madrid : Cátedra, 1988, pp. 21-52.
- PARAMIO, Ludolfo "Marxismo analítico" a Claves de razón práctica, núm 7 (nov. 1990) : 59-64.
- DAHRENDORF, Ralph Las clases sociales y su conflicto en la sociedad industrial Madrid : Rialp, 1962, pp. 206-263.
- GIDDENS, Anthony "Structuration Theory : Past, Present and Future", Christopher G.A. BRYANT & David JARY (eds.) Giddens' Theory of Structuration : A Critical Appreciation, Routledge : London & New York, 1991, pp. 201-229.
- ELIAS, Norbert Sociología fundamental Barcelona : Gedisa, 1985, pp. 13-36.

Obres que poden ser objecte de recensió

- BLAU, P.M. *La burocracia en la sociedad moderna* Buenos Aires : Paidós, 1974.
- BOUDON, Raymond *La lógica de lo social : Introducción al análisis sociológico*, Madrid : Rialp, 1981.
- BOURDIEU, Pierre *Cosas dichas* Barcelona : Gedisa, 1988.
- BOURDIEU, Pierre *Per a una sociologia reflexiva*, Barcelona : Herder, 1994.
- CICOUREL, Aaron *El método y la medida en sociología* Madrid : Editora Nacional, 1982.
- COLLINS, Randall *Three Sociological Traditions*, New York : Oxford University Press, 1985.
- COSER, Lewis A. *Las funciones del conflicto social* México : Fondo de Cultura Económica, 1961.
- DAHRENDORF, Ralph *Las clases sociales y su conflicto en la sociedad industrial* Madrid : Rialp, 1962.
- ELIAS, Norbert *Sociología fundamental* Barcelona : Gedisa, 1985.
- ELSTER, Jon *El cemento de la sociedad : Las paradojas del orden social* Barcelona : Gedisa, 1991.
- FREUND, Julien *Sociologie du conflit* Paris : Presses Universitaires de France, 1983.
- GIDDENS, Anthony *Sociology : A Brief but Critical Introduction* London : Macmillan, 1982.
- GIDDENS, Anthony *Las nuevas reglas del método sociológico : Crítica positiva de las sociologías interpretativas* Buenos Aires: Amorrortu, 1987.
- GIDDENS, Anthony *Consecuencias de la modernidad*, Madrid : Alianza Editorial, 1993.
- GINER, Salvador *El progreso de la conciencia sociológica* Barcelona : Península, 1974.
- GOFFMAN, Erving *La presentación de la persona en la vida cotidiana* Buenos Aires : Amorrortu.
- GOFFMAN, Erving *Internados : Ensayos sobre la situación social de los enfermos mentales* Buenos Aires : Amorrortu, 1970.
- GOFFMAN, Erving *Estigma : La identidad deteriorada* Buenos Aires: Amorrortu, 1986.
- GOULDNER, Alvin *La crisis de la sociología occidental* Buenos Aires : Amorrortu, 1970.
- GRAMSCI, Antonio *La política y el Estado moderno* Barcelona : Península, 1971.
- HABERMAS, Jürgen *Conciencia moral y acción comunicativa* Barcelona : Península, 1985.
- HABERMAS, Jürgen *El discurso filosófico de la modernidad*, Madrid: Taurus, 1989.
- HOMANS, G.C. *Behaviour : Its Elementary Forms* New York : Harcourt Brace, 1974.
- JAY, Martin *La imaginación dialéctica* Madrid : Taurus, 1974.
- LAMO DE ESPINOSA, Emilio *La sociedad reflexiva : Sujeto y objeto del conocimiento sociológico*, Madrid : CIS/Siglo XXI, 1990.
- LEVI-STRAUSS, Claude *Las estructuras elementales del parentesco* Barcelona : Paidós.
- LUHMANN, Niklas *El amor como pasión*, Barcelona : Península, 1985.
- LUHMANN, Niklas *Sociedad y sistema : La ambición de la teoría*, Barcelona : Paidós/ICE de la UAB, 1990.
- MALINOWSKI, Bronislaw *Els argonautes del Pacífic Occidental* Barcelona : Edicions 62, 1986 (2 vols).
- MEAD, George H. *Espíritu, persona y sociedad* Barcelona : Paidós,

1982.

- MERTON, Robert K. **Teoría y estructura sociales** México : Fondo de Cultura Económica, 1980.
- PARSONS, Talcott **La estructura de la acción social** Madrid : Guadarrama, 1968.
- PARSONS, Talcott **El sistema social** Madrid : Alianza, 1982.
- POULANTZAS, Nicos **Poder político y clases sociales en el estado capitalista** Madrid : Siglo XXI, 1972.
- RADCLIFFE-BROWN, A.R. **Estructura y función en la sociedad primitiva** Barcelona : Península, 1974.
- REYNAUD, Jean-Daniel **Les règles du jeu : L'action collective et la régulation sociale** Paris : Armand Colin, 1989.
- REX, John **Problemas fundamentales de la teoría sociológica** Buenos Aires : Amorrortu, 1971.
- REX, John **El conflicto social : Un análisis conceptual y teórico** Madrid : Siglo XXI, 1985.
- SARUP, Madan **An Introductory Guide to Post-Structuralism and Postmodernism**, New York : Harvester Wheatsheaf, 1993.
- TOURAINE, Alain **Introducción a la sociología** Barcelona : Ariel, 1978.

Curs 1994-1995

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES
I DE SOCIOLOGIA